

1998.10.12

Miért?

Olvasom, hogy **Eörsi Istvánnak** egy névtelen telefonáló a Dunába lövés újbóli műsorra tűzését szokta volt kilátásba helyezni. A parlamentben a hivatásos keresztyén – a tőle elvárható „mérhetetlen fondorlatossággal” – zsidózik. A leendő sportminiszter kedvenc futballcsapatának mérkőzésein egyes ellenfelek népi rohamcsapatai rendszeresen üvöltik nyilvánosságra véleményüket a játékosok vélt vallási hovatartozásáról. A választási plakátokon mindennaposá kezdenek válni a szélsőséges „kiigazítások”. Miért?

A mai magyar jobboldali politikusok kedvenc stílusa a kétértelmű beszéd. Mindez olyan népmesei ravaszsággal, hogy jogi vagy (euro) erkölcsi szempontból ne legyen kifogásolható, vagy legalább ki lehessen magyarázni! A szélsőségesek számára a legfontosabb ígéret, hogy a pozícióban lévők vélt, általuk idegenekként számon tartottak helyett ők jutnak majd helyzetbe. A honi jobboldali radikálisok szerint ezek az idegenek a zsidók. (Román és szlovák sovínisztáknál a magyarok, Le Pennél a színes bőrű francia állampolgárok.) A nemzetinek nevezett – valójában szimplán antiszemita – tisztogatásért harcolni kész magyar állampolgárok, ha tehetik, a MIÉP-re szavaznak. Olyankor, amikor erre nincs mód, a mérsékelt jobboldalt választják, és nem a hozzájuk nagyon hasonlóan gondolkodó – csak éppen nem antiszemita frazeológiájú – radikális baloldalt. Erre a tulajdonképpen irracionális döntésre azért kerülhet gyakorta sor, mert a más kérdésekben magát többnyire mérsékeltnek mutató jobboldal, antiszemitanak is érthető beszédekkel azt a látszatot kelti, hogy elveik hasonlóak. Például: 1998. szeptember 15-én – néhány példásan artikulált üres mondat kíséretében – a magyar miniszterelnök biztosította a magyar polgárokat, hogy a magyar kulturális életben a származás – a továbbiakban – nem lehet sem előny, sem hátrány!

Nagy kár volt a rasszizmust parlamentárisá tenni. Ugyanis történelmi tapasztalatok szerint ilyenkor fennáll a veszély, hogy legalizálódik.

Haskó László

Budapest